

## Cosmetica allergie

# Informatie over allergie

## Inleiding

Cosmetische producten worden door vrijwel iedereen dagelijks gebruikt. Het komt dan ook niet zelden voor dat deze producten huidreacties veroorzaken.

In de praktijk zijn deze huidreacties meestal mild van aard. Bij slechts 10% van de huidreacties betreft het een echte contactallergie d.w.z.: na contact met de veroorzakende stof ontstaan er een huidreactie, die iedere keer op treedt na hernieuwd contact met dezelfde stof. Contact allergische huidreacties zijn meestal van het vertraagde type. Dit houdt in dat pas na 1-2 dagen na contact met de uitlokkende stof, een huidreactie optreedt, meestal is er dan sprake van een eczeem.

De overige 90% van huidreacties, die optreden na contact met cosmetica, zijn irritatie reacties. Hierbij is geen sprake van een allergie. Deze reacties hoeven niet ieder keer bij contact met de desbetreffende stof op te treden. Vaak is bij deze reactie sprake van een "optelsom" door gelijktijdig gebruik van meerdere (licht irriterende) producten en het hebben van een 'gevoelige huid'.

## Allergenen in de cosmeticareeks

*In de onderstaande lijst met stofnamen is aangekruist voor welke stof u allergisch bent:*

### 1. Hydroquinon

Deze stof wordt gebruikt als antioxidant in:

- veevoer;
- haar en kappersproducten;
- als reducerende stof of ontwikkelaar in fotografie;
- inhibitor ( een stof die de reactiesnelheid van een chemische reactie sterk vertraagt) in plastic op basis van acrylmonomeren;
- in huidbleekmiddelen.

### 2. Toluenesulphonamide

Toluenesulphonamide formaldehyde resin zit in plastic en lijmen en wordt voornamelijk gebruikt als bestanddeel van nagellak. Het zorgt ervoor dat de lak aan de nagel blijft kleven. De huidreactie op deze stof zit vaak rond de nagel (60%) maar het kan ook in het gezicht (vooral rond de ogen), in de hals en soms op andere lichaamsdelen bijvoorbeeld dijen, genitalia en romp voorkomen. Ook komt deze voor in nagelversteviger, verf, vernis en in sommige lijmsorten (onder andere schoenlijm).

### 3. Abitol

Dit is een organische alcohol afkomstig van dennenhars. Deze stof zit onder andere in:

- lijm;
- inkt;
- cosmetica (bijvoorbeeld in mascara);
- plastificeermiddelen in plastic.

Groepsverwante stof van abitol

- colofonium

Dit betekent dat ook bij colofonium bevattende producten een huidreactie kan optreden (zie folder colofonium).

#### 4. Compositae Mix

- Compositae Mix bestaat uit 5 verschillende soorten planten:
- valkruid of wondkruid (arnica) (INCI benaming: Arnica Montana)
- kamille (chamomile) (INCI benaming: Chamomilla Recutita)
- moederkruid (feverfew) (INCI benaming: Chrysanthemum Parthenium)
- duizendblad (yarrow) (INCI benaming: Achillae Millefolium)
- boerenwormkruid (tansy) (INCI benaming: Tanacetum Vulgare)

Onder de INCI benamingen kunt u de genoemde stoffen herkennen op labels en etiketten van bepaalde producten.

Gebruik en voorkomen:

cosmetica op basis van natuurlijke ingrediënten zoals: shampoo, conditioner; crèmes, lotions, lippen-balsems etcetera; snoepjes op basis van kruiden (dit heeft weinig betekenis voor uw allergie); verschillende zalven voor het bestrijden van roodheid en/of zwelling.

Groepsverwante stoffen:

Familie van:

- lauraceae;
- magnoliaceae.

Dit betekent dat u ook huidreacties kunt krijgen na contact met deze stoffen.

#### 5. Benzyl salicylate

Deze stof wordt als "fixer" gebruikt in parfum en zonnebrand crèmes. Ook als geurstof in parfum, cosmetica, reinigingsmiddelen en luchtverfrissers. Een allergie voor deze stof kan een gepigmenteerde contact reactie veroorzaakt. Als de huid in contact komt met middelen die deze stof bevatten en de huid wordt daarna aan zon blootgesteld, dan kunnen er pigmentvlekken ontstaan (bijvoorbeeld in de hals van parfum).

#### 6. Vanilline

Gebruik en voorkomen:

- smaakstof in voeding & tabak (dit heeft weinig betekenis voor uw allergie)
- grondstof van parfum, cosmetica en farmaceutische producten.

## 7. Lemon grass oil (cymbopogon citrus olie)

Deze olie is een van de essentiële oliën die als ingrediënt wordt gebruikt bij:

- massageolie, massagecrème of lotions

Een allergische reactie op deze stof komt vooral voor bij massage therapeuten bij het uitoefenen van aromatherapie. Het kan onder meer een ernstig hand eczeem veroorzaken. Ook bij consumenten kan er een allergische contact reactie optreden.

Andere huidreacties zijn:

- irritatieve contact reactie;
- fototoxische reacties (huiduitslag ten gevolge van contact met de stof en vervolgens zon expositie);
- contact urticaria (ontstaan van rode jeukende plekken binnen enkele minuten tot 24 uur na contact met de desbetreffende stof);
- pigmentvlekken.

## 8. Balsem of Tolu (myroxylon toluiferum)

Het wordt niet gebruikt op de huid maar is aanwezig in bijvoorbeeld hoestsiropen. Het middel zit niet in cosmetica. Als u op dit middel reageert ook kunt reageren op Perubalsem (zie informatie over Perubalsem).

## 9. Cocamidopropylbetaine (Tegobetaine L 7)

Deze stof is een oppervlaktenspanning verlagend middel (surfactant). Het wordt gebruikt als schuimmaker in vele 'rinse off' huidverzorgingsproducten (producten met korte contact duur; dus die je na korte tijd van je huid afhaalt/afspoelt).

In het algemeen worden de meeste contact allergieën voor cosmetica veroorzaakt door langer contact met een cosmetisch product (bijvoorbeeld crèmes, lipstift, mascara enzovoorts). Een allergie voor deze stof is hierop een uitzondering: dus contact van de huid met deze stof, zelfs voor korte tijd (enkele minuten), kan een allergische reactie veroorzaken.

Gebruik en voorkomen:

- shampoos;
- bad en douche gels;
- vloeibare handzeep;
- gezichtsreinigings-producten.

Bij alle producten die schuimen kan deze stof aanwezig zijn. Allergie voor deze stof kan ook in het kappersvak een huidreactie veroorzaken.

Groepsverwante stoffen:

- cocobetaine.

NB: Eucerin en Neutral bevatten deze stof niet.

#### 10. Abietic acid

Groepsverwante stoffen (kruisreacties):

- colofonium;
- abitol.

Dit betekent dat uw huid ook op colofonium (zie folder) en abitol (zie eerder in deze folder) kan reageren.

#### 11. Sodium benzoate

Deze stof wordt gebruikt als conserveermiddel in sommige cosmetica om de groei van de bacteriën, schimmels en de gisten te voorkomen. Verder wordt het als conserveermiddel in frisdrankjes, jam en vruchtensappen gebruikt. Het wordt ook gebruikt in combinatie met kaliumperchloraat gebruikt in prikdrankjes, het geeft het bekende fluitende geluid bij het openen van een buisje. Dit laatste geeft geen huid reactie.

#### 12. Benzyl alcohol (alpha hydroxytoluene, phenylmethanol)

Deze stof is een aromatisch conserveermiddel met een pijn- en jeukstillend effect. Het komt voor:

- als conserveermiddel in injecties ( corticosteroiden en vit B12);
- in lokale corticosteroiden;
- in parfums.

Groepsverwante stoffen (kruisreacties):

- Perubalsem

Dit betekent dat uw huid ook op perubalsem kan reageren (zie folder).

#### 13. Dexpanthenol

Deze stof wordt gebruikt in cosmetica en farmaceutische producten. Het zit ook in:

- hydraterende crème, lotion, serum en gels;
- shampoo en airconditioner;
- zonnebrand producten;
- in veevoer.

Synoniem:

- panthotanol, een d-pantotheenzuur (vitamine B-derivaat).

#### 14. Amerchol

Dit is een derivaat van wolvetalcoholen. Het is een indicatie voor lanoline-allergie. (zie ook folder wolalcoholen)

### 15. Benzophenon-3

Dit is een uv-filter in zonnebrandmiddelen (zowel uva als uvb) en cosmetica (handcrème, shampoo, haarproducten, nagellak, lippenstift, lippenbalsem). De huidreactie kan ontstaan na blootstelling aan deze stof of na contact met deze stof in combinatie met blootstelling aan (zon)licht.

Synoniem:

- oxybenzone;
- eusolex 4360;
- 2-hydroxy-4- methoxybenzophenon.

Kruisreactie; andere benzophenonen.

### 16. Benzophenon-10 (mexone)

Dit is een uv-filter in diverse zonnebrandmiddelen en in cosmetica.

Kruisreactie: andere benzophenonen.

### 17. Bronopol (2-bromo-2-nitropropane-1,3 diol)

Dit is een conserveermiddel in o.a.:

- cosmetica;
- schoonmaakmiddelen;
- echogel;
- huishoudelijke producten;
- verf en textiel (hebben een kruisreactie met formaldehyde).

### 18. BHA (butyl hydroxyanisole)

Dit is een anti oxydant en heeft een licht antibacterieel werking. BHA en wordt gebruikt in:

- cosmetica;
- voeding; kauwgom, ijsfruit, cereals, olie, mayonaise (voorkomt verkleuring en verandering van smaak); medicinale crèmes en gels;
- dierenvoeding;
- petroleum producten;
- rubber;
- verf, plastic en lijm.

Groepsverwante stof: BHT (butylhydroxytolueen)

### 19. BHT (butylhydroxytoluene zie informatie onder \*18)

BHT is een anti-oxydant in cosmetische en farmaceutische producten, in oliën, vetten en in industriële producten zoals brandstoffen, synthetische rubbers, plastics, verven, lakken, inkten, reinigingsproducten, thinners en solvents.

Groepsverwante stof: BHA (butyl hydroxyanisole).

Behalve huidreacties kunnen ook acute reacties (contact-urticaria), hooikoorts en astma (na irritatie) ontstaan.

## 20. Cetearylalcohol (cetylstearyl alcohol)

Cetearylalcohol is een mengsel van cetyl- en stearylalcohol en zit in veel farmaceutische en cosmetische grondstoffen (ook in haarproducten). Het is een vetalcohol en is ook aanwezig in zetpillen.

Synoniem: hexadecanol, palmiylalcohol.

Groepsverwante stoffen: kruisreacties met myristylalcohol, stearylalcohol, cetylalcohol.

## 21. Propolis

Dit is een nevenproduct van bijenhoning. Kruisreactie met Perubalsem. Is aanwezig in tal van "natuurlijke producten".

## 22. Propylene glycol

Synoniem:

- 1,2 dihydroxypropane
- 1,2 propane diol

De stof is geurloos, kleurloos, viskeus en smaakloos en wordt gebruikt als oplosmiddel, bevochtiger en stabiliseermiddel, het zit ook in: diverse cosmetica zoals lippenstift, vloeibare make-up en moisturizer. Farmaceutische producten onder meer in lokale hormoonzalfen en keel, neus en oorproducten, vitamineproducten, wondverbanden en elektrode gels, industriële producten zoals vernis, antivries en huishoudelijke producten.

Het is redelijk veilig bij concentraties tot 50%. Bij deze stof is het moeilijk om de echte allergische reactie te onderscheiden van een irritatieve reactie, daarom wordt er vaak ook met uw eigen producten, die deze stof bevatten, getest. Ook kan het galbulten (acute reactie) veroorzaken. Heel zelden kan door inname van de stof een uitgebreide uitslag over het hele lichaam ontstaan.

Meer lezen over dermatologie in Amphia?

[Ga naar afdeling Dermatologie \(https://www.amphia.nl/afdelingen/dermatologie\)](https://www.amphia.nl/afdelingen/dermatologie)